

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8Co/77/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7517202294
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Solčányová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7517202294.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Diany Solčányovej a členiek senátu JUDr. Marianny Hraboveckej a JUDr. Ludviky Bodnárovej v právnej veci navrhovateľky V. X. nar. X.XX.XXXX bývajúcej na Z.A. ul. č. XX vo B. zastúpenej Advokátskou kanceláriou Hopferova, s.r.o. so sídlom na Bajzovej ul. č.2 v Košiciach proti manželovi navrhovateľky V.R. X.R. nar. X.X.XXXX bývajúcemu na B.A. ul. č.XX v V. zastúpenému advokátkou JUDr. Johanou Bertovou so sídlom Advokátskej kancelárie na Hlavnej ul. č. 29 v Prešove v konaní o určenie manželského výživného o odvolaní manžela navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie z 12.7.2017 č.k. 7Pc/9/2017-157 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutých výrokoch o vyživovacej povinnosti manžela navrhovateľky od 10.2.2017 do 6.9.2017, dlžnom výživnom, trovách konania a o súdnom poplatku.

Z r u š u j e rozsudok v napadnutom výroku o vyživovacej povinnosti manžela navrhovateľky od 7.9.2017 do budúca a v rozsahu zrušenia vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zaviazal manžela navrhovateľky prispievať na jej výživu 150,- € mesačne od 10.2.2017 do rúk navrhovateľky vždy do 15. dňa v mesiaci dopredu. Splatné výživné 451,65 € za obdobie od 10.2.2017 do 30.6.2017 je manžel navrhovateľky povinný zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti napadnutého rozsudku navrhovateľke. Zaviazal ho zároveň nahradiť aj trovy konania 1.323,86 € na účet právneho zástupcu navrhovateľky do 3 dní od právoplatnosti napadnutého rozsudku a zaplatiť súdny poplatok za návrh na začatie konania 180,- € do 3 dní od právoplatnosti napadnutého rozsudku podľa pripojeného platobného predpisu na účet Okresného súdu Košice - okolie. Zrušil uznesenie Okresného súdu Košice - okolie o neodkladnom opatrení z 8.3.2017 č.k. 7Pc/9/2017-19.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie manžel navrhovateľky s návrhom, aby odvolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietal, že neobstojí argumentácia konajúceho súdu, že navrhovateľka sa v súčasnosti nemôže zamestnať a jej príjem je iba 213,20 € a 47,04 €, pretože mal. O. mala v čase rozhodovania súdu prvej inštancie 2,5 roka a navštevovala materskú školu. Poberanie rodičovského príspevku matkou nie je dôvodom na to, aby sa nemohla zamestnať. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že navrhovateľka 7.9.2017 uzatvorila pracovnú zmluvu, v zmysle ktorej je jej vyplácaná mzda 200,- € mesačne. Vytkol konajúcemu súdu, že nezistil riadne jeho príjem a nevyhodnotil jeho mesačné výdavky, najmä výdavky na byt, ktorý prenajíma, výdavky spojené s bývaním v byte v Šaci ani ďalšie preukázané a odôvodnené mesačné výdavky, ktoré uhrádza aj za spoločné záväzky obidvoch manželov. Nestotožnil sa s právnou argumentáciou konajúceho súdu, že jeho životná úroveň je neporovnateľne vyššia, pretože konajúci súd nevykonal dokazovanie o ich životnej úrovni, iba porovnal ich príjmy a výdavky. V tejto súvislosti citoval

uznesenie Ústavného súdu SR II. ÚS 360/2016-24, podľa ktorého rovnaká životná úroveň manželov v zásade neznamená mechanickú rovnosť v majetkovej oblasti v zmysle rovnakého množstva peňazí, pretože je vždy potrebné vziať do úvahy osobitosti vyplývajúce z osobných, pracovných, zdravotných a iných špecifik týkajúcich sa obidvoch manželov. So zabezpečením vyššieho príjmu na základe značne náročného vypätia síl, resp. sťažených okolností, môže byť spojená aj potreba vynaloženia vyšších finančných prostriedkov napr. na regeneráciu. Rozdielne potreby a náklady preto môžu vyplývať aj zo zdravotného stavu, stravovania, ošatenia, spôsobu života a podobne. Súd prvej inštancie nezohľadnil, že navrhovateľka má na rozdiel od neho k dispozícii motorové vozidlo vo vlastníctve jej matky, ktorého užívanie zvyšuje jej životnú úroveň. Trval na tom, že určenie výživného pre navrhovateľku je v rozpore s dobrými mravmi, pretože navrhovateľka účelovo a bezdôvodne podala v konaní o rozvod manželstva návrh na zákaz styku otca s mal. deťmi, aby predĺžila konanie o vyživovacej povinnosti medzi manželmi, a z tých istých dôvodov podala na neho opakovane trestné oznámenie. Nedôvodnosť návrhu na zákaz styku otca s mal. deťmi konštatoval vo svojom rozhodnutí aj Krajský súd v Košiciach, pričom navrhovateľka mu naďalej bezdôvodne bráni v styku s mal. deťmi. Za relevantnú skutočnosť pre riadne zistenie skutočného stavu veci považoval aj fakt, že navrhovateľka pri odchode zo spoločnej domácnosti odniesla z bytu veci patriace do spoločného majetku, ktoré speňažila, čo malo za následok zvýšenie jej životnej úrovne. Konajúci súd mu odňal právo na spravodlivý proces tým, že neúplne zistil skutočný stav veci a nevykonal ním navrhnuté dôkazy na preukázanie životnej úrovne navrhovateľky. Rozhodnutie o trovách konania označil za arbitrárne v dôsledku absencie jeho odôvodnenia. So zreteľom na ustanovenie § 52 a nasl. CMP bolo povinnosťou konajúceho súdu podľa jeho názoru odôvodniť, v čom spočívali dôvody pre rozhodnutie o trovách konania podľa § 55 CMP. Vyslovil presvedčenie, že pokiaľ došlo k uplatneniu nároku na náhradu trov konania a súd dospel k záveru, že existujú okolnosti, so zreteľom na ktoré je spravodlivé náhradu trov konania priznať, mal ho na túto skutočnosť vopred upozorniť a poskytnúť mu možnosť preukázať opak. Pre porovnanie uviedol rozhodnutie Ústavného súdu ČR II. ÚS 828/2006, z ktorého rozhodovacej praxe takýto postup vyplýva.

3. Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu jej manžela uviedla, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s napadnutým rozsudkom a postup súdu, ktorý predchádzal jeho vydaniu podľa jej názoru netrpí žiadnou z namietaných väd. Konajúci súd je viazaný skutkovým stavom zisteným v čase vyhlásenia rozsudku. Napadnutý rozsudok bol vyhlásený 12.7.2017 a pracovnú zmluvu uzatvorila až 7.9.2017, v dôsledku čoho odvolacie námietky v tejto časti neobstoja. Nakoľko nevládala znášať všetky mesačné výdavky, bola nútená sa zamestnať a doplniť zdroj svojho príjmu. Pre zhoršený zdravotný stav maloletého O., ako aj skutočnosť, že mal. deti navštevujú predškolské zariadenie a stále sú odkázané na jej zvýšenú osobnú starostlivosť, sa nemohla zamestnať na plný úväzok. Po dovŕšení troch rokov veku maloletých jej zanikol nárok na rodičovský príspevok a v súčasnosti je jej jediným zdrojom príjmu 220,- € mesačne ako odmena z čiastočného pracovného úväzku, preto dôvody na manželské výživné naďalej trvajú. Užívanie motorového vozidla označila za nevyhnutnosť, pretože mal. O. bol opakovane hospitalizovaný a pravidelne s ním navštevuje pľúcnu a imunoalergologickú ambulanciu. Odmietla tvrdenia, že návrh na zákaz styku s maloletými podala účelovo a v tejto súvislosti uviedla, že podanie návrhu bolo reakciou na agresívne správanie manžela voči jej osobe, v dôsledku ktorého je trestne stíhaný, preto mala vážnu obavu o život a zdravie maloletých. Zdôraznila, že síce príslušný súd zákaz styku nenariadil, ale konštatoval, že je nevyhnutné, aby sa styk realizoval prostredníctvom asistovaného kontaktu v akreditovanej organizácii. Vyjadrila názor, že vyživovacia povinnosť manžela voči nej mu vyplýva priamo zo zákona napriek tomu, že s ním nekomunikuje a je mu uložený zákaz priblíženia sa k nej, táto povinnosť trvá a ona z uvedených dôvodov nemala možnosť ho vyzvať na plnenie zákonnej povinnosti. Uviedla, že styk s maloletými sa vykonáva v zmysle právoplatného rozhodnutia. Vyslovila presvedčenie, že manžel finančne podporuje svoju priateľku a jej mal. syna. Stotožnila sa aj s rozhodnutím súdu prvej inštancie o trovách konania a preto navrhla napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť.

4. Manžel navrhovateľky sa k vyjadreniu navrhovateľky nevyjadril.

5. Konania vo veciach výživného plnoletých osôb sa prejednávajú a rozhodujú podľa Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

6. Podľa § 395 CMP, ak § 396 CMP neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Na lehoty, ktoré dňom nadobudnutia účinnosti tohto

zákona neuplynuli, sa použijú ustanovenia tohto zákona, ak však zákon doteraz ustanovoval lehotu dlhšiu, uplynie lehota až v tomto neskoršom čase.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 387 ods. 1, 2 a 3 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

9. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch o výživnom, dlžnom výživnom, o trovách konania a o súdnom poplatku, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom § 66 CMP v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav, ktorý posúdil podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a v súlade s § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadol na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci, v dôsledku čoho je odôvodnenie napadnutého rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami povinného manžela uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu už v priebehu konania na súde prvej inštancie a povinný manžel ani v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie vo veci. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd dodáva, že manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň manželov bola v zásade rovnaká. Je teda povinnosťou manželov uspokojovať potreby rodiny založenej manželstvom, ale pokiaľ ide o rozsah, táto povinnosť závisí od schopností, možností a majetkových pomerov každého z nich. Neznamená teda mechanickú rovnosť a povinnosť každého manžela prispievať rovnakým dielom. Je vždy potrebné zohľadniť osobné, zdravotné, pracovné a iné špecifické skutočnosti, majúce vplyv na schopnosti a možnosti manželov uspokojovať potreby druhého manžela. Manžel, ktorý sa osobne stará o mal. deti, obzvlášť bezprostredne po materskej, resp. rodičovskej dovolenke má podstatne sťažené podmienky nájsť a udržať si prácu, resp. zvýšiť si svoju životnú úroveň v porovnaní s manželom, ktorý nemá mal. deti v osobnej starostlivosti, a ktorého príjmy v dôsledku starostlivosti o spoločné maloleté deti neklesli. Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že navrhovateľka bola v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku na rodičovskej dovolenke, starala sa o dve mal. deti, preto nemala možnosť riadne sa zamestnať a dosiahnuť taký príjem, ktorým by si zabezpečila životnú úroveň porovnateľnú so životnou úrovňou jej manžela, preto bola odkázaná na jeho vyživovaciu povinnosť. Určené výživné 150,- € mesačne so zreteľom na preukázaný príjem manžela navrhovateľky, jeho životnú úroveň, ako aj majetkové pomery zodpovedá zákonnej požiadavke rovnakej životnej úrovne manželov, preto je zákonné a správne. K odvolacej argumentácii týkajúcej sa nedostatočne zisteného skutočného stavu veci odvolací súd konštatuje, že súd nemusí dať odpovede na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový stav a právny základ rozhodnutia. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súd zistí po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení skutkový stav a po použití relevantných noriem vo veci rozhodne za predpokladu, že jeho skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Konajúci súd v tejto právnej veci v odôvodnení napadnutého rozsudku poskytol vyčerpávajúcu odpoveď ohľadom vykonaného dokazovania, stručne, jasne a výstižne uviedol, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy, ktoré skutočnosti považoval pre riadne zistenie skutočného stavu za významné, a z akých dôvodov ostatné nevykonané dôkazy považoval pre vec za nepodstatné, v dôsledku čoho skutočný stav zistil riadne, odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je presvedčivé a jeho závery udržateľné bez potreby doplnenia dokazovania.

10. K ostatným odvolacím námietkam povinného odvolací súd dodáva, že pojem dobré mravy je neurčitým právnym pojmom, jeho obsah nevyplýva z pozitívneho práva. Okrem práva existujú aj iné systémy noriem, niektorým z nich takouto úpravou právo poskytuje ochranu tým, že im prepožičiava sankcie charakteristické pre systém práva. Nejde ale o akékoľvek normy, ale o všeobecne spoločensky uznávané pravidlá, prostredníctvom ktorých sa zavrhnú spoločensky nežiaduce javy. Vo všeobecnosti bývajú vyjadrené konštrukciou o „pocite súnalezitosti všetkých spravodlivo uvažujúcich ľudí“. Z predloženého spisu je zrejmé, že voči manželovi navrhovateľky bolo začaté trestné stíhanie a bol mu uložený zákaz priblížiť sa k nej. Z týchto dôvodov bol styk s mal. deťmi upravený v prítomnosti a za asistencie odborného pracovníka. Na základe uvedeného sa odvolací súd nestotožnil s odvolacou argumentáciou manžela navrhovateľky, že navrhovateľka v konaní o rozvod manželstva podaným návrhom na zákaz styku otca s mal. deťmi konala účelovo s cieľom predĺžiť trvanie manželstva a zabezpečiť si tak výživné na dlhší čas a so zreteľom na zistený skutočný stav veci uveril navrhovateľke, že predmetný návrh podala z dôvodu obavy o život a zdravie maloletých detí, ako aj obavy o vlastný život.

11. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu bolo spravodlivé priznať navrhovateľke náhradu trov konania. Navrhovateľka sa osobne stará o dve mal. deti, ktoré si vzhľadom na svoj nízky vek vyžadovali celodennú starostlivosť, v čase podania návrhu až do rozhodnutia súdu prvej inštancie bola na materskej a neskôr rodičovskej dovolenke, v dôsledku čoho jej príjem klesol objektívne. Vzhľadom na to, že pokles príjmu navrhovateľky nastal z dôvodu osobnej starostlivosti o maloleté deti, ktoré má navrhovateľka s jej manželom, ktorý si voči nej riadne neplnil vyživovaciu povinnosť, by nebolo spravodlivé, aby trovy konania o určenie manželského výživného znášala navrhovateľka. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnuté rozhodnutie ako vecne správne do 7.9.2017, t.j. do vzniku pracovného pomeru navrhovateľky podľa § 387 ods. 1 CSP a podľa § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil vyššie uvedené ďalšie dôvody.

12. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

13. Podľa § 391 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu. Ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

14. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie nevyhnutné dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Podľa ods. 3, ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

15. Odvolací súd posúdením všetkých relevantných skutočností vo vzťahu k predmetu odvolacieho konania dospel k záveru, že od vyhlásenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nastali nové skutočnosti priamo súvisiace s rozhodnutím o zmene výživného, ktoré môžu mať za následok iné rozhodnutie vo veci. Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery účastníkov. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov. Rozsudky odsudzujúce na plnenie v budúcnosti splatných dávok sú prípadmi klauzula rebus sic stantibus (výhrada, že sa nezmenia podmienky, na základe ktorých súd určil rozsah plnenia) a prostredníctvom tejto úpravy sa umožňuje prelomenie prekážky res judicata na základe preukázanej zmeny pomerov. K zmene pomerov môže dôjsť na strane oprávneného, povinného alebo na oboch stranách. Podľa okolností konkrétneho prípadu môže ísť o subjektívne aj objektívne skutočnosti, o zmenu v oblasti príjmových pomerov, výdavkov a celkových majetkových pomerov. Odvolací súd v tejto právnej veci zistil, že navrhovateľka sa 7.9.2017 zamestnala s pravdepodobným mesačným príjmom 220,- €.

Vznik pracovnoprávneho pomeru navrhovateľky je podstatnou skutočnosťou pre posúdenie trvania dôvodov pre určenie vyživovacej povinnosti manžela navrhovateľky do budúcnosti. Vzhľadom na nové skutočnosti, ktoré vyšli za odvolacieho konania najavo, odvolací súd dospel k záveru, že nie je možné rozhodnúť o podanom odvolaní proti napadnutému rozhodnutiu za obdobie od 7.9.2017 t.j. od vzniku pracovného pomeru navrhovateľky do budúcnosti, pretože je nevyhnutné vykonať relevantné dokazovanie o týchto nových skutočnostiach, ktoré nastali po vyhlásení napadnutého rozhodnutia a preto nemohli byť predmetom dokazovania pred súdom prvej inštancie. Za takejto skutkovej situácie odvolací súd nemohol sám rozhodnúť o vyživovacej povinnosti manžela navrhovateľky od 7.9.2017 do budúcnosti, pretože by svojím rozhodnutím odňal účastníkom konania možnosť konať pred súdom. Z týchto dôvodov napadnutý rozsudok v časti určenia manželského výživného od 7.9.2017 do budúcnosti podľa § 389 ods. 1 písm. b) zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutia.

16. Po vrátení veci bude povinnosťou konajúceho súdu dôsledne sa vysporiadať so zmenou pomerov spočívajúcou vo vzniku pracovnoprávneho vzťahu navrhovateľky a s ním súvisiacim príjmom, posúdiť, či nastala taká zmena pomerov u navrhovateľky, ktorá by mohla ovplyvniť rozhodnutie o určenom manželskom výživnom, či a v akom rozsahu preukázaná zmena pomerov je schopná ovplyvniť výšku určeného výživného od manžela a opäť vo veci rozhodnúť, nové rozhodnutie riadne a zákonne odôvodniť podľa § 220 ods. 2 CSP tak, aby jeho závery vyplývali zo zisteného skutočného stavu veci a úvahy, ktorými sa súd prvej inštancie riadil pri rozhodovaní boli spätne preskúmateľné a logicky správne.

17. Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 Zákona č. 160/2015 Z.z.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).